IZ SVETA TIŠINE

Letnik XLVI, št. 10 | oktober 2026 | ISSN 1318-1394

DEAF EXPO 2026 – Pogačarjev trg v znamenju znakovnega jezika

Razpis: božično-novoletni prazniki 2026/2027 in zimske počitnice 2027

75 let Svetovne zveze gluhih

4. kamp gluhih žensk – Ko poskrbim zase, zacvetim

Izdajatelj:
Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije | Drenikova 24, Ljubljana | **T:** 01 500 15 00 | **i:** www.zveza-gns.si

Urednik: Aleksandar Talijan | **Uredniški odbor:** Valerija Škof, Saša Letonja, Maja Vilar, Aleksandra Rijavec | **Jezikovni pregled/lektorica:** Mateja Goršič | **Oblikovanje in prelom:** Artmedia | **Tisk:** Tiskarna DTP | Izdaja v nakladi 3.700 izvodov

Uredništvo si pridržuje pravice do objave, neobjave, krajšanja ali delnega objavljanja nenaročenih prispevkov v skladu s poslanstvom in prostorskimi možnostmi. V posameznih primerih mnenja posameznikov ne izražajo mnenja in stališč uredništva in ZDGNS. Nenaročenih besedil in fotografij ne vračamo. Anonimnih ali žaljivih prispevkov ne objavljamo. Ponatis celote ali posameznih delov glasila je dovoljen le s pisnim privoljenjem.

Glasilo je brezplačno in v javnem interesu. Na podlagi 8. točke 42. člena Zakona o davku na dodano vrednost (UL RS št. 104/2024) ni zavezano plačilu DDV-ja.

Letošnja jesen je za Zvezo društev gluhih in naglušnih Slovenije zaznamovana s številnimi dogodki, srečanji in dejavnostmi, ki so slovenski znakovni jezik, kulturo gluhih ter vprašanja dostopnosti in vidnosti približali širši javnosti. V ospredju je bil Deaf Expo – »I feel deaf love«, velik dogodek na prostem v središču Ljubljane, ki je združil ustvarjalce, razstavljavce, kulturnike in obiskovalce.

Deaf Expo je pokazal, koliko znanja, ustvarjalnosti in talentov je v skupnosti gluhih. Na stojnicah so se predstavili različni izdelki in storitve, na odru pa so gluhi kulturniki skozi ples, gledališče, igro in druge oblike umetniškega izražanja pokazali bogastvo slovenskega znakovnega jezika. Dogodek je bil prostor srečevanja, povezovanja in neposrednega spoznavanja skupnosti gluhih.

Pomembno je, da se takšne zgodbe ne odvijajo le znotraj društev in organizacij. ZDGNS je bila jeseni prisotna tudi na festivalih LUPA, Pikinem festivalu, Festivalu zdravja in Festivalu za tretje življenjsko obdobje. Vsak od njih je nagovoril drugačno občinstvo, skupna točka pa je bila možnost, da se ljudje s slovenskim znakovnim jezikom, kulturo gluhih in izzivi, povezanimi z izgubo sluha, srečajo neposredno.

Vidnost skupnosti se je pokazala tudi ob mednarodnem dnevu znakovnih jezikov, ko so se številne ustanove in občine pridružile pobudi Osvetlimo znakovne jezike ter svoje stavbe osvetlile z modro svetlobo. Takšne pobude prispevajo k prepoznavnosti slovenskega znakovnega jezika in opozarjajo na pomen jezikovnih pravic gluhih.

Za javnimi dogodki poteka tudi veliko manj opaznega, a nič manj pomembnega dela. ZDGNS sodeluje z državnimi ustanovami, izobraževalnimi institucijami in drugimi organizacijami ter odpira vprašanja dostopnosti sodnih postopkov, izobraževanja in trga dela. Pomemben korak predstavlja tudi usposabljanje za nacionalno poklicno kvalifikacijo akustik/akustičarka za slušne pripomočke, namenjeno kakovostnejši obravnavi oseb z izgubo sluha. Nadaljujejo se tudi prizadevanja za razvoj slovenskega znakovnega jezika, med drugim za etimološki slovar, ter dejavnosti na področju duševnega zdravja. ZDGNS je tudi objavila razpis za uporabo počitniških nastanitvenih enot v času božično-novoletnih praznikov 2026/2027 in zimskih počitnic 2027.

Aleksandar Talijan

Foto na naslovnici:
Predsednik ZDGNS Gorazd Orešnik med nagovorom na odru na Deaf Expu.

Izdajo in tisk glasila sofinancirata Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji (FIHO) in Ministrstvo za kulturo.

Stališča Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije ne izražajo stališč FIHO.

FUNDACIJA ZA FINANCIRANJE INVALIDSKIH IN HUMANITARNIH ORGANIZACIJ V REPUBLIKI SLOVENIJI

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Kazalo

4 S sekretarjeve mize

Aktualno

13 DEAF EXPO 2026 – Pogačarjev trg v znamenju znakovnega jezika

16 Utrinki z Deaf Expa 2026

18 75 let Svetovne zveze gluhih – WFD75 v Rimu

22 Ko poskrbim zase, zacvetim – 4. kamp gluhih žensk

27 Prvo usposabljanje za akustika za slušne pripomočke

29 Osvetlimo znakovne jezike

Razpis

31 Razpis za uporabo nastanitvenih enot za ohranjanje zdravja in rehabilitacijo oseb z izgubo sluha: božično-novoletni prazniki 2026/2027 in zimske počitnice 2027

Dogodki

41 ZDGNS med ljudmi na septembrskih festivalih

Iz naših društev

44 Pohod članov Društva oseb z okvaro sluha celjske regije na Malo Košuto

46 Ob 45-letnici valete 1981 smo na Jesenicah uživali v čudovitem sončku

S sekretarjeve mize

Svetovni dan duševnega zdravja – 4. kamp gluhih žensk

Obeležili smo že četrti tradicionalni kamp žensk ob dnevu duševnega zdravja. Predavanja, delavnice, srečanja in druženje so povezovala veliko število gluhih žensk iz vse Slovenije. Valerija in Daša pa sta celotno zadevo usklajevali, da so se vsi vrnili domov polnih vtisov.

Poročilo EUD in EFHOH: Klicni centri za osebe z izgubo sluha v EU

Prejeli smo obsežno poročilo EFHOH o stanju in urejenosti klicnih centrov po Evropi. Slovenija zagotovo v tej zadevi kotira med najbolj urejenimi državami.

EFHOH
EUROPEAN FEDERATION OF HARD OF HEARING PEOPLE

Izobraževalni program ZDGNS Želim, da me razumete, z verifikacijo Socialne zbornice Slovenije

ZDGNS izvaja program za ozaveščanje strokovne javnosti o izzivih oseb z izgubo sluha že vrsto let. Veseli

S prejšnje izvedbe izobraževalnega programa »Želim, da me razumete«.

nas, da imamo zadnja leta ta program tudi verificiran in točkovan s strani SZS.

Kriminalistična serija Zgovorna tišina na TV Slovenija

Nova kriminalistična serija prinaša napete zgodbe kriminala, čustev in sveta tišine, saj je glavna igralka v tej nadaljevanki gluha.

ZDGNS uspešno kandidirala na razpis MK za Etimološki slovar SZJ

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Razveselili smo se pozitivnega odgovora na našo vlogo za razpis projektov na področju znakovnega jezika.

Sestanek predsednikov in sekretarjev, upravni odbor in skupščina ZDGNS

Nemoteno tečejo vse obveznosti in postopki v zvezi z delovanjem orga-

nizacije, izvajanja programov in organov.

25 let delovanja društva Taka Tuka

Skupaj smo obeležili neprekinjeno delovanje društva, ki svoje programe močno usmerja tudi v otroke z izgubo sluha.

ZDGNS in Festival F3ŽO

Tudi letos smo s stojnico, programom in predavanji poskrbeli za aktivno sodelovanje na festivalu za tretje življenjsko obdobje.

ZDGNS in Festival LUPA

V središču Ljubljane je ZDGNS predstavila svoje programe na stojnici ter s kulturnimi točkami na glavnem prizorišču. Pomemben dan za predstavitev dela ZDGNS.

ZDGNS in Festival zdravja

ZDGNS se je s stojnico predstavila na festivalu zdravja in izpostavila pomen hrupa, sluha, tehničnih pripomočkov, dostopnosti in sprotnih podnapisov.

ZDGNS in Pikin festival

ZDGNS je aktivno sodelovala na festivalu, s predstavo in vsebinami iz področja znakovnega jezika in kulture gluhih vsem mimoidočim in obiskovalcem približala znakovni jezik in svet gluhih.

ZDGNS in strokovno srečanje sodnih cenilcev, izvedencev in tolmačev CIP MP

ZDGNS je na srečanju izpostavila potrebo po sprotnih podnapisih v

vseh sodnih postopkih ne glede na čas ali kraj razprave ter da se omogočijo vse sodobne tehnologije za lažjo dostopnost.

Nov logo ZDGNS 1. marec dan inkluzije

ZDGNS je za potrebe javnega ozaveščanja izoblikovala logo za področje dneva inkluzije.

Nov logo Dan tinitusa – 3. februar

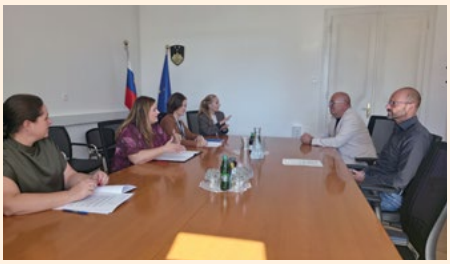
ZDGNS je za potrebe javnega ozaveščanja izoblikovala logo za področje tinitusa.

Rektorska konferenca: Univerze – soustvarjalke vključujoče skupnosti

ZDGNS je aktivno sodelovala na posvetu, kjer je izpostavila posebnosti in izzive, ko je v razredu gluh ali naglušen otrok.

Sprejem ZDGNS na Ministrstvu za pravosodje

Na sestanku smo izpostavili predvsem dostopnost sodnih postopkov s sprotnimi podnapisi in ozaveščanjem strokovnega kadra o možnostih tehničnih prilagoditev.

Sprejem ZDGNS v kabinetu Predsednika Vlade RS

Kabinet predsednika Vlade RS nas je sprejel v zvezi s temo financiranja razvoja SZJ. Stekli so konkretni pogovori in prvi koraki iskanja rešitve.

ZDGNS na 75. obletnici WFD

Predsednik ZDGNS se je udeležil posebne obeležitve 75 let delovanja Svetovne zveze gluhih v Rimu, kjer je med drugim tudi podelil predsedniku WFD posebno zahvalo ZDGNS.

Razstava slik na keramiki Aleksandra Prokofjev

Podprli smo razstavo del Aleksandra Prokofjev, ki je izgubil sluh in nada-

ljeval svoje umetniško delo pod budnim očesom svojega brata.

Sprejem ZDGNS na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in mladino

Na sestanku so izpostavili potrebo po učenju znakovnega jezika za gluhe otroke in po podpornih storitvah glede boljše dostopnosti otrok z izgubo sluha.

ZDGNS na posvetu Dostopnost grajenega okolja za vse

ZDGNS je izpostavila pomen tehničnih pripomočkov in sodobnih tehnologij glede dostopnosti grajenega in komunikacijskega okolja na vseh ravneh udejstvovanja v politično, kulturno in strokovno področje.

Likovna kolonija

Potekala je vsakoletna, zelo dobro obiskana likovna kolonija, kjer so ustvarjalci razvijali ter brusili svoje talente umetniškega izražanja.

Spoznajmo Slovenijo v znakovnem jeziku

Skupina gluhih raziskovalcev znakovnega jezika obiskuje kraje po Sloveniji in skupaj z gluhimi posamezniki odkriva značilne lokalne kretnje.

Kava s predsednikom ZDGNS

Kava s predsednikom ZDGNS, ki poteka enkrat na mesec ob petkih, je že postala tradicionalna in dobro obiskana. Na teh srečanjih je priložnost, da predsednik ZDGNS pridobi nove informacije iz terena ter da si izmenjajo različna mnenja.

Menta ZDGNS kanal s prispevki v SZJ

Menta kanal ZDGNS se sproti polni z novimi prispevki s področja duševnega zdravja.

Prispevki Pozitivna psihologija v SZJ

Dobro sodelovanje z organizatorji

Pozitivne psihologije, na spletni strani ZDGNS in družbenih omrežjih RCS ZDGNS objavljamo različne teme iz področja duševnega zdravja.

NPK usposabljanje za Akustika/ akustičarko za slušne pripomočke

ZDGNS je izvajalec usposabljanja za NPK akustika/akustičarko za slušne

pripomočke. Gre za novo sistemsko rešitev, ki naj bi zagotavljala kvalitetnejšo obravnavo klientov z izgubo sluha.

ZDGNS uspešno kandidirala na razpisu Ministrstva za kulturo

ZDGNS je prejela sklep o financiranju 4 projektov ZDGN na področju medijev. Mediji ZDGNS brez sofinanciranja ministrstva ne bi mogli redno izdajati v takem obsegu kot do sedaj.

Pogovorna skupina Tinitus

Jeseni je stekla redna mesečna skupina za osebe s tinitusom.

Pogovorna skupina Polžev vsadek

S septembrom se je vsak mesec ponovno začela skupina oseb s PV, ki na teh srečanjih izmenjujejo informacije in si predvsem pomagajo v medosebnih odnosih.

ZDGNS in Gospodarska zbornica Slovenije

Gospodarska zbornica Slovenije

ZDGNS je pripravila posebno delavnico in predstavitev izzivov, s katerimi se soočajo osebe z izgubo sluha na trgu dela.

Modra barva in mednarodni dan znakovnih jezikov

ZDGNS je pozvala vse javne ustanove, da obarvajo stavbe z modro barvo. Odzvalo se je veliko občin, pa tudi Državni zbor RS.

Posebni plakati v mestu Ljubljana in LPP avtobusih

Ob mednarodnem tednu gluhih so nas tudi v Ljubljani podprli številni oglaševalci.

Jumbo plakati po Sloveniji ob MDG

V različnih krajih po Sloveniji so z jumbo plakati ob glavnih cestah ali

vpadnicah ozaveščali javnost o gluhoti in znakovnem jeziku ter vabili na Deaf Expo.

ZDGNS in Onkraj sluha

Okrogla miza Onkraj sluha v organizaciji ZDGNS in BA Studia je odpirala teme glede plesa, pedagogike in nastopanja gluhih. Okrogle mize so se udeležili gluhi, plesni pedagogi, umetniki, novinarji in vsi, ki jih zanima, kako lahko ples preseže običajne meje.

Radijska oddaja Studio ob 17.00 na Radiu Slovenija

Predstavniki ZDGNS smo se udeležili

radijske oddaje, v kateri smo odprli različne poglede in ozavestili javnost o izzivih gluhih in rabi slovenskega znakovnega jezika.

Deaf Expo v živo na Valu 202 Radia Slovenija

Val 202 Radia Slovenija se je v živo oglasil in predvajal vsebine Deaf

Expo na najbolj poslušanem radiju Val 202.

TV oddaja Dobro jutro na TV Slovenija

Predstavniki ZDGNS smo se udeležili oddaje Dobro jutro ter preko najbolje gledanega jutranjega programa predstavili izzive gluhih in rabe slovenskega znakovnega jezika.

ZDGNS in Etimološki slovar SZJ

ZDGNS je prejela sklep Ministrstva za kulturo o financiranju razvoja na etimološkem slovarju SZJ, kar toplo pozdravljamo.

ZDGNS in EU projekt Pancake

ZDGNS je bila izbrana za partnerja pri razvoju novih kretenj na področju biotske raznovrstnosti z nekaterim tujimi partnerji znotraj EU.

Anketa ZDGNS o Prisluhnimo tišini in medijih ZDGNS

V sklopu dogodka je ekipa zbirala ankete med udeleženci mednarodnega dne gluhih. S pridobljenimi povratnimi informacijami se bo program informativne dejavnosti ZDGNS temu ustrezno razvijal.

Mednarodni teden gluhih

ZDGNS je organizirala številne spremljajoče aktivnosti v povezavi z

mednarodnim tednom in dnevom gluhih. Vse sprotne informacije smo objavljali v naših informativnih medijih kot družbenih omrežjih.

Donacija Ekologi brez meja s kozarci za DGN in ZDGNS

Ekologi brez meja so donirali večje število kozarcev za večkratno uporabo, ki jih bomo razdelili med društva, ki so izrazila željo po teh kozarcih. Zahvaljujemo se jim za donacijo.

Hiša znakovnega jezika ZDGNS v vrtcih in šolah

ZDGNS je pripravila posebne učne liste v pomoč vzgojiteljem in učiteljem, da lahko pri svojih učnih urah vključijo vsebine s področja gluhote, izgube sluha in znakovnega jezika. Odziv je res neverjetno pozitiven.

95 let organiziranega delovanja gluhih in naglušnih na Slovenskem

ZDGNS je pripravila posebno razstavo na vrtu ZDGNS in ob tem obeležila tudi to obletnico.

ZDGNS in rektorska konferenca vseh univerz v RS

ZDGNS je aktivno sodelovala in predstavila področje gluhote, naglušnosti in znakovnega jezika vsem predstavnikom vseh univerz v RS.

Prispevajkretnjo.si kozarci za promocijo SZJ

ZDGNS je s pomočjo donatorjev izdelala posebne kozarce z motivom slovenskega znakovnega jezika, ki bodo bistveno promovirali pomen slovenskega znakovnega jezika. Kozarci so bili razdeljeni vsem udeležencem in mimoidočim na mednarodnem dnevu gluhih v Ljubljani.

BA Tango in delavnica gluhih: izraznost skozi ples

Svetovna prvaka v tangu sta izvedla posebno delavnico za gluhe in naglušne, predstavila zvrst plesa tango ter pokazala, da je izguba sluha tudi velika priložnost za izraznost v plesu brez glasbe.

5 let od vpisa SZJ v Ustavo RS

ZDGNS je z izjavo za javnost opozorila na neizvajanje ustavnega zakona glede financiranja razvoja SZJ.

90 let od prve gledališke predstave gluhih Naš oče

Tedanje društvo gluhih v Dravski banovini je pripravilo in za javnost iz-

vedlo prvo gledališko predstavo z gluhimi igralci, kar lahko štejemo tudi za uradni začetek organiziranega delovanja gluhih na področju kulture.

5 let od ustanovitve Inštituta za SZJ ZDGNS

Inštitut
za slovenski znakovni jezik

ZDGNS je z zloženko in pripravami na novo spletno stran obeležila pomemben sistemski mejnik pri razvoju SZJ.

40 let od mednarodnega jugoslovanskega posveta o izobraževanju gluhih in znakovnem jeziku

Tedanja nacionalna organizacija gluhih in naglušnih je zaradi kršenja pravic gluhih do dostopa do svojega jezika leta 1986 organizirala jugoslovanski mednarodni posvet na temo izobraževanja gluhih in uporabe znakovnega jezika.

Deaf Expo ZDGNS; promocija znakovnega jezika in kulture gluhih

ZDGNS je ob mednarodnem dnevu in tednu gluhih organizirala največji dogodek v zgodovini delovanja – Deaf Expo. Dogodek je potekal na odprtem, in sicer v središču mesta Ljubljana z bogatim spremljajočim programom.

Kulturni program v znakovnem jeziku

Na glavnem odru so se predstavili številni gluhi kulturniki, ki so nam skozi ples, izraznost, gledališče in igro predstavili, kako lep je lahko znakovni jezik skozi umetnost in izraznost.

21 stojnic Deaf Expo

Na vseh stojnicah ZDGNS so se razvrstili številni razstavljavci in ponudniki različnih storitev. Poudarek je bil na ustvarjalnem vložku gluhih oseb, ki so dobile priložnost pokazati svoje talente in proizvode.

30 let od imenovanja delovne skupine za pripravo zakona o znakovnem jeziku

Resorno ministrstvo za delo in invalide je leta 1996 imenovalo delovno skupino za pripravo Zakona o uporabi SZJ. Leta 2002 je bil omenjeni zakon sprejet v Državnem zboru. Meri Moderndorfer in Jasna Bauman sta bili v to skupino imenovani s strani ZDGNS.

ZDGNS in BA Tango

ZDGNS je podprla projekt učenja gluhih v izraznem plesu in kot vrhunec sodelovanja je bil nastop svetovnih prvakov v tangu, ki sta v predstavo vključila tudi napovedovalko dogodka, gluho osebo Nino Orešnik.

ZDGNS in K-pop Big Ocean

ZDGNS je ustvarila stik in sodelovanje s prvo gluho K-pop skupino, ki že dosega svetovno slavo. Pesmi so v znakovnem jeziku in izražajo veliko ljubezen do življenja. Pozdrav iz Koreje in ogled njihovih pesmi je popestril program na Deaf Expo.

ZDGNS in Taiko Douten

Glasbo lahko poslušamo z ušesi ali začutimo skozi vibracije. Tako je ustvarjal Beethoven in na podoben način nas je bobnarska skupina Douten z japonskimi bobni in vibracijami popeljala v nov svet glasbe in vibracij. Lepa popestritev Deaf Expo.

DEAF EXPO 2026 – Pogačarjev trg v znamenju znakovnega jezika

V okviru Mednarodnega tedna gluhih je v soboto, 26. septembra 2026, na Pogačarjevem trgu v Ljubljani prvič potekal DEAF EXPO I FEEL DEAF LOVE. Dogodek, posvečen slovenskemu znakovnemu jeziku in kulturi gluhih, je življenje skupnosti gluhih prvič postavil v samo središče mestnega dogajanja. Na stojnicah so se predstavili posamezniki, društva in organizacije, na odru pa je ves dan potekal kulturni program.

DEAF EXPO je ponudil priložnost, da so gluhi obiskovalcem pokazali svoje znanje, talente, spretnosti in interese. Na stojnicah je bilo mogoče spoznati različne ustvarjalce in njihovo delo – od ročnih in lesenih izdelkov do poslikanih predmetov, nakita, pletenin in drugih izdelkov. Posebno pozornost je pritegnila tudi kulinarična ponudba. Eden od gluhih sodelujočih, ki je letos osvojil naslov državnega prvaka v pripravi pic, je obiskovalcem pripravljal pice ter s svojim delom pokazal, da gluhota ni ovira za uspešno delo v gostinstvu.

Številni obiskovalci so se pri stojnicah ustavljali, pogovarjali in kupovali izdelke. Za mnoge sodelujoče je bilo to prvič, da so svoje delo predstavili na tak način. Pomembno jim je bilo

predvsem, da lahko širši javnosti pokažejo, kaj ustvarjajo in zmorejo. Dogodek je tako postal prostor, kjer so se srečali ustvarjalnost, podjetnost in vsakdanje življenje gluhih.

Predsednik Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije Gorazd Orešnik je poudaril pomen javnega prostora, v katerem se lahko gluhi predstavijo širši javnosti. Pogačarjev trg je po njegovih besedah omogočil, da so se v Ljubljani zbrali gluhi iz različnih krajev Slovenije, slovenski znakovni jezik pa je zaživel v odprtem mestnem okolju.

Sekretar ZDGNS Matjaž Juhart je pojasnil, da je zveza ob 95-letnici organiziranega delovanja gluhih v Sloveniji želela tradicionalno praznovanje nekoliko spremeniti. Namesto v dvorani je bil praznik prvič postavljen na trg, med ljudi. Namen je bil širši javnosti približati lepoto znakovnega jezika ter pokazati talente in sposobnosti gluhih. Ob kulturnem programu so lahko obiskovalci spoznali tudi delo posameznikov, društev in organizacij.

Pomemben del dogodka je bil tudi pogovor o pravicah gluhih. Matjaž Juhart je izpostavil, da je Slovenija na področju pravic gluhih v primerjavi z mnogimi državami dobro urejena, vendar ostajajo področja, kjer so potrebne nadaljnje izboljšave. Med drugim je opozoril na potrebo po ustreznem financiranju slovenskega znakovnega jezika, večjem obsegu tolmačenja oziroma več možnostih za njegovo uporabo tudi v zasebnem življenju ter izboljšanju komunikacijskega dodatka.

Dogodek je podprla tudi Mestna občina Ljubljana. Podžupan Dejan Crnek je poudaril, da je javni prostor dobra priložnost, da se z življenjem in delom gluhih seznanijo tudi naključni obiskovalci Ljubljane. Pogačarjev trg je bil zaradi svoje lege in velikega števila obiskovalcev primeren prostor za takšno predstavitev. DEAF

EXPO je tako presegel običajne okvire praznovanja in omogočil srečevanje ljudi, ki se sicer morda ne bi srečali.

Na dogodku je bila prisotna tudi varuhinja človekovih pravic dr. Simona Drenik Bavdek, ki je opozorila, da je gluhota pogosto opisana kot nevidna invalidnost, vendar je bila na DEAF EXPO skupnost gluhih zelo vidna. Ob tem je izpostavila njihove talente, ustvarjalnost in prispevek družbi. Po njenem mnenju priznanje slovenskega znakovnega jezika v ustavi predstavlja pomemben korak, vendar mora država zagotoviti tudi sistemsko financiranje razvoja jezika in izobraževanja. Človekovih pravic namreč ni mogoče zagotavljati le s posameznimi projekti.

Za obiskovalce je bila posebna vrednost dogodka prav v tem, da je bil odprt in dostopen vsem. Gluhi in slišeči so se lahko srečali v bolj sproščenem okolju, slišeči obiskovalci pa so dobili priložnost, da pobliže spoznajo znakovni jezik, kulturo gluhih ter njihove vsakdanje dejavnosti. Ena od obiskovalk je poudarila, da je pomembno, da lahko širša javnost vidi, kdo so gluhi in kaj vse zmorejo.

DEAF EXPO je tako pokazal, da praznovanje Mednarodnega tedna gluhih ni namenjeno le gluhi skupnosti, ampak tudi širši javnosti. Pogačarjev trg je za en dan postal prostor znakovnega jezika, kulture, ustvarjalnosti in druženja. Gluhi so lahko svoje delo predstavili neposredno, slišeči pa so dobili priložnost za nova srečanja in boljše razumevanje skupnosti gluhih.

Prvi DEAF EXPO je tako odprl vrata za drugačen način predstavljanja gluhih in njihovega življenja. Namesto da bi ostali za zidovi dvoran, so stopili v središče mesta – med ljudi. Prav v tem je bil tudi njegov najpomembnejši namen: pokazati, da je znakovni jezik živ jezik, kultura gluhih bogata, gluhi pa so aktivni in ustvarjalni del družbe.

Utrinki z Deaf Expa 2026

75 let Svetovne zveze gluhih – WFD75 v Rimu

Od 23. do 25. septembra 2026 je bil predsednik Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije, Gorazd Orešnik, v Rimu, kjer se je udeležil kongresa ob 75-letnici Svetovne zveze gluhih (WFD). Kongres je potekal 24. in 25. septembra.

Udeležba Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije na WFD75 je bila zelo pomembna. Na kongresu so udeleženci spoznali zgodovino WFD, razvoj znakovnih jezikov, izobraževanje gluhih in delo organizacij gluhih po svetu. Hkrati je bil kongres odlična priložnost za srečanja in izmenjavo izkušenj s predstavniki različnih držav.

Zgodovina WFD

Na začetku kongresa so predstavili zgodovino Svetovne zveze gluhih od ustanovitve do danes.

Posebej zanimiv je bil govor nekdanje predsednice WFD dr. Liise Kauppinen. WFD je vodila kar 16 let. V tem času je obiskala približno 90 držav in se zelo aktivno zavzemala za pravice gluhih, znakovne jezike in razvoj skupnosti gluhih.

Njeno predavanje je bilo zelo zanimivo tudi zato, ker je govorila tekoče in brez papirja. Iz njenega nastopa je bilo videti veliko znanja in izkušenj, ki jih je pridobila v dolgih letih delovanja za gluhe.

Predstavili so tudi Vladimirja Vukotića, ki je bil predsednik WFD kar 28 let. Govorili so o njegovem dolgoletnem delu in njegovem velikem prispevku k razvoju mednarodnega gibanja gluhih. Predstavili so tudi njegovo aktivnost na območju nekdanje Jugoslavije.

Predsednik WFD, Joseph J. Murray in predsednik ZDGNS Gorazd Orešnik na kongresu WFD75 v Rimu.

Vukotić je za svoje delo prejel tudi priznanje oziroma častni doktorat Univerze Gallaudet.

Zanimivo je bilo tudi predavanje o začetkih WFD v Rimu. Predstavili so zgodovino prvega kongresa in delo prvih delegatov, ki so sodelovali pri oblikovanju mednarodne organizacije gluhih.

Ob 75-letnici WFD je bila pripravljena tudi posebna razstava z zgodovinskimi fotografijami, dokumenti in videoposnetki. Razstava je pokazala razvoj WFD od začetkov do danes.

Upati je, da bo WFD objavil tudi celoten video oziroma dokumentarni prikaz svoje zgodovine. To bi bilo zelo pomembno za prihodnje generacije gluhih, saj bi lahko bolje spoznale, kako se je razvijalo mednarodno gibanje gluhih.

Izobraževanje gluhih in pravica do znakovnega jezika

Pomemben del kongresa je bil namenjen izobraževanju gluhih in pravici do znakovnega jezika.

Zelo zanimivo je bilo videti, kako se je v zadnjih desetletjih povečalo število gluhih, ki se izobražujejo na visokošolski ravni.

Pred približno 20 leti je bilo takšnih možnosti zelo malo. Danes pa je več kot 650 izobraženih gluhih strokovnjakov, med njimi učitelji, profesorji, psihologi in drugi strokovnjaki.

To je velik napredek.

Hkrati pa kongres jasno kaže, da je treba še naprej razvijati izobraževanje gluhih. Pomembno je, da otroci že od začetka dobijo možnost učenja v znakovnem jeziku. Tako lahko bolje razumejo znanje, lažje sodelujejo pri pouku in razvijajo svoje sposobnosti.

Na kongresu so sodelovali predstavniki različnih držav. Veliko je bilo predstavitev iz Kanade, Anglije, Združenih držav Amerike in drugih držav.

Predstavniki Univerze Gallaudet so predstavili svoje delo in pomen izobraževanja gluhih. Pomembno je tudi sodelovanje z državami, kjer možnosti za izobraževanje gluhih še niso dovolj razvite.

Države z več izkušnjami lahko pomagajo pri razvoju izobraževanja, usposabljanju učiteljev in uporabi znakovnega jezika v izobraževanju.

Z leve – Mihailo Gordić, predsednik Zveze gluhih in naglušnih Srbije, Dijana Vincek, predsednica Hrvaške zveze gluhih in naglušnih ter Gorazd Orešnik, predsednik ZDGNS.

Razstava o zgodovini Svetovne zveze gluhih ob 75-letnici WFD.

Glavno sporočilo kongresa je bilo jasno: gluhi imajo pravico do kakovostnega izobraževanja in do dostopa do znakovnega jezika.

Povezovanje gluhih po svetu

Kongres ni bil samo prostor za predavanja. Bil je tudi priložnost za številna srečanja in pogovore s predstavniki organizacij gluhih iz različnih držav.

Ob koncu je bilo tudi govora o zgodovini gluhih na območju nekdanje Jugoslavije. Takšni pogovori so zelo pomembni, saj povezujejo preteklost, sedanjost in prihodnost.

Mednarodno sodelovanje omogoča, da izmenjujemo izkušnje, dobre prakse in ideje ter skupaj iščemo rešitve za boljše življenje gluhih.

Darilo za WFD – kip roke

Predsednik Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije, Gorazd Orešnik, je ob 75-letnici WFD predsedniku WFD predal posebno darilo – kip roke.

Udeleženci kongresa WFD75 v Rimu.

Z leve – Jaana Aaltonen, dr. Liisa Kauppinen in predsednik ZDGNS Gorazd Orešnik na kongresu WFD75 v Rimu.

Kip roke ima za skupnost gluhih zelo močan in pozitiven pomen.

Roke so naše orodje za komunikacijo. Z njimi uporabljamo znakovni jezik, se izražamo, povezujemo in razumemo drug drugega.

Znak z roko lahko pomeni dobro, v redu, super, odlično, uspeh, srečo.

Z rokami lahko izrazimo tudi različne pozdrave, kot so dobro jutro, dober dan in dober večer ter številna druga sporočila.

Zato kip roke predstavlja pozitivnost, moč, prijateljstvo, povezovanje in skupnost gluhih po vsem svetu.

Roka je tudi simbol našega znakovnega jezika. Z njo pokažemo, da smo ponosni na svoj jezik in svojo kulturo ter da želimo, da je znakovni jezik spoštovan in dostopen.

Kip je bil predan kot simbolično darilo ob 75-letnici WFD. Namen darila je bil pokazati, da so roke povezale gluhe ljudi po vsem svetu in da bodo tudi v prihodnosti povezovale nove generacije gluhih.

Ena roka lahko pokaže znak. Veliko rok skupaj pa lahko spremeni svet.

Vrnitev v Slovenijo in DEAF EXPO

Po koncu kongresa se je predsednik ZDGNS Gorazd Orešnik vrnil v Slovenijo, saj je bil naslednji dan, 26. septembra, v Ljubljani DEAF EXPO – mednarodni dan gluhih.

Tako je bil najprej v Rimu, kjer je kot predsednik ZDGNS predstavljal Slovenijo in slovensko skupnost gluhih na mednarodnem dogodku, že naslednji dan pa je bil v Ljubljani pripravljen velik dogodek za slovensko skupnost gluhih.

Oba dogodka sta bila povezana z istim ciljem: pravice gluhih, znakovni jezik, dostopnost, izobraževanje, povezovanje in enake možnosti.

Sklep

Udeležba na WFD75 v Rimu je bila za predsednika ZDGNS Gorazda Orešnika zelo pomembna in dragocena izkušnja.

Kongres je pokazal, kako dolga je zgodovina organiziranosti gluhih in kako pomembno je bilo delo številnih generacij pred nami.

Danes imamo več znanja, več izobraženih gluhih in več možnosti za razvoj znakovnih jezikov. Vendar je treba še naprej delati za enake možnosti gluhih na področju izobraževanja, zaposlovanja, dostopnosti in vključevanja v družbo.

75 let WFD je pomemben mejnik, vendar tudi pogled v prihodnost.

Naloga sedanjih generacij je, da znanje in izkušnje predamo naslednjim generacijam.

Ko poskrbim zase, zacvetim – 4. kamp gluhih žensk

Vsako leto 10. oktobra obeležujemo svetovni dan duševnega zdravja, ki opozarja na pomen skrbi za duševno dobro počutje. Prav v tem duhu je od 2. do 4. oktobra 2026 v Tončkovem domu na Lisci potekal že četrti kamp gluhih žensk v organizaciji Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije.

Letošnji kamp je nosil pomenljiv slogan »*Ko poskrbim zase, zacvetim*«. Tri dni so gluhe ženske namenile sebi, povezovanju, izmenjavi izkušenj in osebni rasti. Posebna vrednost kampa je bilo okolje brez komunikacijskih ovir, kjer je komunikacija potekala v znakovnem jeziku in so se lahko udeleženke sproščeno izražale, delile svoje izkušnje ter odkrito spregovorile o svojih občutkih.

Ko ves čas skrbimo za druge, lahko pozabimo nase

Kamp sta koordinirali Valerija Škof in Daša Peperko. Že prvi dan so se udeleženke po prihodu in uvodnem spoznavanju posvetile temi »*Spoznajmo sebe*«. Valerija Škof je s predavanjem in pogovorom udeleženk spodbudila k razmišljanju o sebi, svojih potrebah, željah in osebnih mejah.

Veliko žensk je v vsakdanjem življenju navajenih skrbeti za druge. Ob družini, službi in številnih obveznostih lahko lastne potrebe hitro postavijo na zadnje mesto. Zato je bilo eno pomembnih vprašanj prvega dne, ali znamo pravočasno reči »*ne*« in postaviti mejo, ko čutimo, da nekaj presega naše zmožnosti.

Postavljanje meja ne pomeni, da smo sebični ali da nam ni mar za druge. Pomeni, da prepoznamo svoje potrebe, spoštujemo sebe in znamo zaščititi svoj čas, energijo in dobro počutje. Udeleženke so razmišljale tudi o svojih močnih lastnostih, o tem, česa si v življenju želijo več in česa manj ter kaj lahko same naredijo za boljše počutje.

Tudi slogan letošnjega kampa je izhajal iz podobne misli. Daša Peperko je njegovo simboliko primerjala z rožo. Poudarila je, da v hitrem vsakdanjem tempu pogosto »*zalivamo druge rože*«, medtem ko na svojo pozabimo. Če ne negujemo tudi sebe, lahko naša lastna roža oveni. Slogan »*Ko poskrbim zase, zacvetim*« je bil zato opomnik, da mora vsaka ženska nekaj časa in pozornosti nameniti tudi sebi.

Prostor, kjer so gluhe ženske lahko to, kar so

Pomemben del kampa ni bil samo izobraževalni program, temveč tudi druženje. Udeleženke so prihajale iz različnih krajev Slovenije, bile so različnih starosti in imele različne življenjske izkušnje.

Tina Strel je poudarila pomen okolja, v katerem se gluhe ženske med seboj razumejo:

»*Mislim, da v kampu gluhe ženske uporabljajo znakovni jezik, čustva, življenje, ki ga samo me razumemo. Smo gluhe in uporabljamo znakovni jezik, noben drug nas ne bo tako razumel, kot se razumemo tukaj na kampu. Zato je zelo pomembno, da smo skupaj, da izmenjamo stvari, da smo različne starosti in imamo za seboj različne izkušnje. To je en tak bogat paket.*«

Andreja Kanalec se je kampa letos udeležila prvič. Povedala je, da prejšnja leta ni mogla priti, ker je dajala prednost družini. Tokrat pa si je čas vzela zase. »*Tukaj je res čudovito. Prvič sem prišla. Prej trikrat nisem mogla, ker sem dala prednost družini. Danes sem lahko končno prišla. Zanimivo mi je bilo spoznati druge. Vlogo mame sem dala na stran, tukaj sem kot Andreja osebno.*«

Tudi Mateja Kanalec je na kamp prišla brez posebnih pričakovanj. Prav to ji je omogočilo, da je sledila svojim občutkom in trenutku. »*Prišla sem brez pričakovanj. Poslušala sem predavanje, izkušnje drugih in sodelovala na delavnici. Čudovito je bilo. Nič razmišljanja. Če sem želela kaj po-*

vedati, sem to naredila. Če pa sem želela poslušati, sem poslušala.«

Osrednja gostja Bianca-Adriana Craxton

Osrednja gostja letošnjega kampa je bila Bianca-Adriana Craxton, gluhoslepa predavateljica in umetnica, ki živi v Nemčiji in prihaja iz Romunije. Po izobrazbi je delovna terapevtka, dodatno pa se je izobraževala na različnih področjih celostnega zdravja. Kot svetovalka in predavateljica se posveča zdravju, obvladovanju stresa, ustvarjalnosti in osebni rasti.

Bianca je poudarila, da želi s svojim delom pomagati predvsem gluhim, saj imajo v primerjavi s slišečimi manj možnosti za dostop do svetovalcev in različnih vsebin v svojem jeziku.

»Zelo rada pomagam gluhim. To pa zato, ker sem videla, da imajo slišeči svetovalce, gluhi pa imajo tega zelo malo. Sama se identificiram za gluho osebo in veliko stvari vem, ostali pa ne vedo. Želela sem jim pomagati, da bi bili srečni, hvaležni in veseli, da lahko nekaj naredijo iz sebe.«

Na kampu je prvič predavala zunaj Nemčije. Ko je prejela povabilo v Slovenijo in izvedela za slogan *»Ko poskrbim zase, zacvetim«*, jo je tema takoj pritegnila.

Ženska energija, počitek in moč besede »ne«

Sobotni dan se je začel z jogo in jutranjo meditacijo, po zajtrku pa je sledilo Biancino predavanje. V prvem delu je govorila o ženski energiji in moči počitka, skrbi zase v vsakdanjem življenju, stresu, uravnavanju živčnega sistema, zdravju nadledvičnih žlez in upravljanju energije.

Poseben poudarek je namenila postavljanju meja. Za lažje razumevanje je uporabila prispodobo hiše brez oken in vrat. Če hiša nima vrat in oken, lahko vanjo vsak vstopi. Podobno se zgodi, kadar človek nima postavljenih osebnih meja in vedno ugodi drugim.

Bianca je udeleženkam sporočila, da se morajo naučiti reči *»ne«*, kadar je to potrebno. Kot je poudarila: *»Ko drugim rečete NE, sebi rečete DA.«*

Njeno predavanje je med udeleženkami spodbudilo veliko razmišljanja. Andreja Kanalec je povedala, da je dobila veliko informacij, predvsem o vlogi ženske in postavljanju meja.

Ustvarjalnost kot način izražanja čustev

Drugi del Biancinega predavanja je bil namenjen ustvarjalnosti in njenemu vplivu na živčni sistem. Udeleženke so spoznavale, kako lahko ustvarjalne dejavnosti pomagajo pri zmanjševanju stresa, povezovanju z lastno intuicijo, opuščanju perfekcionizma ter izražanju čustev.

Bianca je z njimi delila tudi svojo osebno zgodbo. Risanje jo je spremljalo že od otroštva, pozneje pa je zaradi življenjskih okoliščin stik z ustvarjanjem izgubila. Ko je po dolgih letih ponovno začela slikati, je skozi ustvarjanje začela bolje prepoznavati svoja čustva in ponovno našla občutek svobode.

Prav iz te osebne izkušnje je nastala tudi zamisel za sobotno praktično ustvarjalno delavnico. Vsaka udeleženka je dobila platno in možnost, da ustvari svojo sliko na temo »*Ko poskrbim zase, zacvetim*«. Pri tem ni bilo pravil, kaj ali kako morajo slikati. Pomembno je bilo, da se prepustijo občutkom, barvam in svoji domišljiji.

Nastale so zelo različne slike in vsaka je pripovedovala svojo zgodbo.

Gordana Gramc je svojo sliko opisala z besedami: »*To so moje sanje. Guganje v naravi s prelepimi razgledi na hribe, travnike, rožice, hišice, živali. Pogrešam svobodo, ki me umirja.*«

Mateja Kanalec je skozi svojo sliko prikazala življenjsko pot od rojstva do izkušenj, ki jih človek pridobiva skozi življenje. Petra Šiler pa je narisala rožo, iz katere se cvetje širi navzgor, ter svojo sliko povezala z znakovnim jezikom in komunikacijo.

Za nekatere udeleženke je bilo posebno presenečenje že samo spoznanje, da lahko uživajo v slikanju, čeprav se prej niso imele za slikarke. Andreja Kanalec je priznala, da risanju sicer ni naklonjena. Ko pa je dobila navodilo, naj ne razmišlja o pravilih in naj se preprosto izrazi, je ugotovila, da ustvarjanje pozitivno vpliva na njene misli.

Podobno izkušnjo je imela Tina Strel. Sama se ima za ustvarjalno osebo, vendar sta je bližje pletenje in izdelovanje nakita kot slikanje. Ko je izvedela, da bo ustvarjalna delavnica trajala dve uri, se je spraševala, kaj bo tako dolgo risala. Nato jo je ustvarjanje tako prevzelo, da je izgubila občutek za čas.

Od meditacije do pižama zabave

Kamp pa ni bil sestavljen samo iz predavanj in delavnic. Udeleženke so imele čas tudi za sprostitev, sprehod po Lisci, pogovore in druženje. Večerni program je bil namenjen sproščenemu vzdušju, sobotni večer pa so zaključile s pižama zabavo.

Prav neformalni trenutki so bili pomemben del povezovanja. Tina Strel je povedala: »*Najbolj mi je bila na letošnjem kampu všeč družba, ker se mi zdi, da smo letos postale eno. Ker ni bilo tega, da bi bile ločene po skupinah.*« Povedala je tudi, da se je pogovarjala z ženskami, ki jih je na videz poznala že vrsto let, vendar se prej niso zares spoznale.

Odziv sledilcev Spletne TV

Pozitiven odziv je kamp doživel tudi med gledalci Spletne TV. Janez Turk je na Facebooku ob objavi o kampu zapisal: »*Iskrene čestitke za združenje in za moč ženske povezanosti! Več žensk pomeni več druženja, več klepeta, več smeha, več zabave, več zanimivih predavanj, več izobraževanja, več novih idej, več podpore in seveda – več skupnih uspehov!*«

Svoj zapis je sklenil s sporočilom: »*Samo tako naprej – povezane ste močnejše!*«

Tri dni zase

Nedeljsko jutro se je ponovno začelo z jogo, meditacijo in zajtrkom, nato pa je sledila zaključna delavnica z Valerijo Škof in Dašo Peperko. Udeleženke so pogledale nazaj na tri dni kampa, delile svoje vtise in razmišljale o tem, kaj bodo odnesle s seboj v vsakdanje življenje. Kamp se je zaključil z evalvacijo, podelitvijo potrdil in skupnim kosilom.

Trije dnevi na Lisci so pokazali, da skrb zase ni samo počitek. Pomeni tudi prepoznavanje svojih potreb, postavljanje meja, izražanje čustev, čas za ustvarjanje ter možnost, da smo v okolju, kjer smo razumljeni.

Za gluhe ženske je pri tem pomembna tudi popolna dostopnost komunikacije. Ko pogovor poteka v znakovnem jeziku, lahko sodelujejo brez komunikacijskih ovir, odkrito izmenjujejo izkušnje in se medsebojno podpirajo.

Bianca-Adriana Craxton je ob koncu ženskam namenila sporočilo: »*Ženska, ti si čudovita. Ti si pomembna. Tvoje življenje je pomembno. Zato je pomembno, da pogledaš vase in slediš svojim željam.*«

Prav v tem je bilo tudi glavno sporočilo letošnjega kampa. Skrb zase ni sebičnost, ampak pomemben del duševnega zdravja. Ženska, ki zna prisluhniti sebi, postaviti mejo, si vzeti čas za počitek in sprejeti podporo drugih, lahko ponovno najde svojo notranjo moč.

Ko poskrbi zase, lahko zacveti.

Prvo usposabljanje za akustika za slušne pripomočke

Na Zvezi društev gluhih in naglušnih Slovenije je septembra potekalo prvo usposabljanje za pridobitev nacionalne poklicne kvalifikacije Akustik/akustičarka za slušne pripomočke. Gre za pomemben korak pri krepitvi strokovnega znanja na področju slušnih pripomočkov in kakovosti storitev za njihove uporabnike.

Slušni pripomoček je za človeka z izgubo sluha veliko več kot le naprava, ki jo vstavi v uho. Da lahko uporabniku zares pomaga, mora biti pravilno izbran, prilagojen in nastavljen, pomembno pa je tudi, da zna akustik prepoznati situacije, ko je potrebna dodatna obravnava pri zdravniku ali drugem strokovnjaku.

Praktični del usposabljanja je udeležencem omogočil, da so se tudi sami preizkusili pri delu s pripomočki.

Prav zato je znanje ljudi, ki delajo s slušnimi pripomočki, tako pomembno.

Prvi korak do nacionalne poklicne kvalifikacije

Od 16. do 18. septembra 2026 je na Zvezi potekalo prvo usposabljanje za pridobitev nacionalne poklicne kvalifikacije Akustik/akustičarka za slušne pripomočke.

Usposabljanje je bilo namenjeno pridobivanju in nadgrajevanju znanja, ki ga akustik potrebuje pri vsakodnevnem delu. Udeleženci so se srečali z različnimi področji, od osnov anatomije in fiziologije ušesa ter prepoznavanja različnih vrst izgube sluha do izbire in tehnologije slušnih pripomočkov, odvzema odtisa za ušesne vložke, njihovega vzdrževanja ter programiranja in prilagajanja slušnih pripomočkov.

Pomemben del usposabljanja je bila tudi povezava med teorijo in prakso.

Doc. dr. Nina Božanić Urbančič je predstavila anatomijo in fiziologijo ušesa, vrste in vzroke naglušnosti ter postopke slušne diagnostike. Udeleženci so spoznali tudi otoskopijo, opozorilne znake za napotitev k specialistu.

Blaž Šmid je predstavil servisiranje, vzdrževanje in osnovno diagnostiko slušnih aparatov, obravnaval najpogostejše težave ter prikazal postopke njihovega reševanja.

Prvi dan je udeležence skozi področja anatomije in fiziologije ušesa, različnih oblik izgube sluha ter slušne diagnostike vodila zdravnica specialistka otorinolaringologije doc. dr. Nina Božanić Urbančič. Udeleženci so se seznanili tudi z anamnezo, otoskopijo, avdiometrijo in drugimi diagnostičnimi postopki ter s prepoznavanjem znakov, pri katerih je potrebna dodatna zdravniška obravnava.

Nadaljevanje je bilo izrazito praktično. Udeleženci so spoznavali različne vrste slušnih pripomočkov in njihove tehnologije, pri delu z ušesnimi vložki pa so lahko tudi sami preizkusili postopke odvzema odtisa. Pri tem je pomembno poznavanje materialov, pravilnega postopka in predvsem varnosti, saj se delo izvaja neposredno na uporabniku.

Poseben del je predstavljalo tudi delo s programsko opremo in prilagajanje slušnih pripomočkov. Udeleženci so tako znanje povezovali s situacijami, s katerimi se srečujejo pri svojem delu.

Usposabljanje je zajemalo servisiranje in vzdrževanje slušnih pripomočkov, strokovno etiko, dokumentacijo in druga znanja, ki so pomembna za odgovorno opravljanje poklica.

Zakaj je to pomembno za uporabnike?

Kakovostna obravnava uporabnika z izgubo sluha se ne začne in ne konča pri izbiri slušnega pripomočka. Pomembno je, da strokovni delavec razume potrebe posameznika, zna pravilno oceniti njegovo stanje, ustrezno prilagoditi pripomoček in prepoznati, kdaj težava ni več samo tehnične narave.

To je še posebej pomembno za gluhe in naglušne uporabnike, saj je dober sporazum med uporabnikom in strokovnim delavcem eden od temeljev uspešne obravnave.

Z usposabljanjem želimo prispevati k temu, da bo na področju slušnih pripomočkov še več strokovnega znanja, odgovornega dela in razumevanja potreb ljudi z izgubo sluha.

To je šele začetek

Prvo usposabljanje je bilo pomemben začetek, vendar naš cilj ni, da bi ostalo pri eni izvedbi. Na Zvezi društev gluhih in naglušnih Slovenije želimo področje strokovnega izobraževanja še naprej razvijati in v prihodnje pripraviti nova usposabljanja za pridobitev nacionalne poklicne kvalifikacije.

S tem želimo ustvarjati možnosti za dodatno strokovno izobraževanje ter prispevati k višji kakovosti storitev, ki jih potrebujejo ljudje z okvaro sluha.

Prvo usposabljanje je tako odprlo novo poglavje, ne samo za udeležence, ki so se ga udeležili, ampak tudi za nadaljnji razvoj stroke na področju slušnih pripomočkov v Sloveniji.

Osvetlimo znakovne jezike

Državni zbor.

Ob mednarodnem dnevu znakovnih jezikov, 23. septembra, so se tudi letos različne občine in ustanove po Sloveniji pridružile pobudi Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije »Osvetlimo znakovne jezike«. Ob tej priložnosti so svoje stavbe in druge prepoznavne objekte osvetlile z modro svetlobo ter tako izrazile podporo slovenskemu znakovnemu jeziku in skupnosti gluhih.

Mednarodni dan znakovnih jezikov je priložnost za ozaveščanje o pomenu znakovnih jezikov in njihovem mestu v življenju gluhih ljudi. Znakovni jeziki so naravni jeziki, ki gluhim omogočajo sporazumevanje, izražanje, izobraževanje in polno sodelovanje v družbi. Njihovo priznavanje in varovanje sta pomembna tudi za uresničevanje človekovih pravic gluhih.

Občinska stavba Občine Beltinci.

Občinska stavba Občine Ravne na Koroškem.

Modra osvetlitev je simbol podpore nacionalnim znakovnim jezikom in solidarnosti z gluhimi skupnostmi po vsem svetu. Hkrati predstavlja javno in jasno sporočilo, da je znakovni jezik temeljna človekova in jezikovna pravica gluhih. Z modro osvetlitvijo javnih stavb in drugih prepoznavnih objektov postane to sporočilo vidno širši javnosti.

V Sloveniji ima slovenski znakovni jezik še poseben pomen, saj je pravica do njegove uporabe zapisana v Ustavi Republike Slovenije. Pobuda »Osvetlimo znakovne jezike« je zato tudi priložnost za širjenje zavedanja o pomenu slovenskega znakovnega jezika, njegovi vlogi v življenju gluhih ter pravicah gluhih oseb.

Modra osvetlitev je tudi način, kako se lahko občine in ustanove javno pridružijo prizadevanjem za enakopravnost in vključevanje. Vsaka osvetljena stavba prispeva k večji prepoznavnosti znakovnih jezikov in odpira prostor za pogovor o njihovem pomenu.

Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije se zahvaljuje vsem občinam in ustanovam, ki so se pridružile pobudi ter s svojo modro osvetlitvijo izrazile podporo slovenskemu znakovnemu jeziku, skupnosti gluhih ter prizadevanjem za enakopravno in vključujočo družbo.

V nadaljevanju predstavljamo nekaj utrinkov letošnje modre osvetlitve.

Kulturni center Delavski dom Zagorje ob Savi.

Razpis za uporabo nastanitvenih enot za ohranjanje zdravja in rehabilitacijo oseb z izgubo sluha: božično-novoletni prazniki 2026/2027 in zimske počitnice 2027

Razpis – pravila

Razpis se nanaša na naslednje počitniške objekte:

Božično-novoletni prazniki 2026/2027:
- Apartmajska hiša Kranjska Gora,
- Apartmaji Moravske Toplice,
- Apartmajska hiša Piran,
- Apartma Terme Olimia.

Zimske počitnice 2027:
- Apartmajska hiša Kranjska Gora,
- Apartmaji Moravske Toplice.

I. Način uporabe počitniških objektov

1. **Do subvencionirane cene** so upravičene osebe z izgubo sluha ter zaposleni delavci in upokojenci ZDGNS in društev.
   Članska izkaznica ni podlaga za uveljavljanje subvencionirane cene. Za uveljavljanje subvencionirane cene je potrebno dokazilo o izgubi sluha in plačilo članarine za tekoče leto. Dokazilo o izgubi sluha je treba posredovati v matično društvo. Prav tako se članarina plačuje v matičnem društvu. Tako dokazilo o izgubi sluha kot plačilo članarine morata biti vnesena v evidenco članstva.
2. Prijava uporabnikov počitniških domov poteka s prijavnimi listi, ki so priloženi k razpisu. V prijavnih listih morajo biti izpolnjeni vsi podatki.
3. ZDGNS bo na podlagi prejete prijave in upoštevanih meril uporabnika obvestila o dodelitvi termina in mu izdala ponudbo za plačilo počitnikovanja. Po prejemu plačila na transakcijski račun mu bo poslala napotnico za letovanje in račun.
   Uporabnikom, ki jim termin ne bo dodeljen, bo poslala obvestilo o nedodeljenem terminu z obrazložitvijo.
4. Rezervacija in letovanje se izvedeta v skladu s Pravilnikom o ohranjanju zdravja, rehabilitaciji in nastanitveni dejavnosti ZDGNS.
5. Če uporabniki predčasno prenehajo uporabljati enoto ali če ne odpovejo rezervacije pred prejemom ponudbe, so dolžni v celoti plačati račun. Plačilo se stornira v izjemnih primerih, s podanimi ustreznimi potrdili (23. člen Pravilnika o ohranjanju zdravja, rehabilitaciji in nastanitveni dejavnosti ZDGNS).
6. Med bivanjem v počitniških apartmajih prevzame uporabnik polno odškodninsko odgovornost za opremo, inventar in aparature v enoti, kot je določeno v 18. in 19. členu pravilnika.

V času razpisa veljajo vsa določila, ki so navedena v Pravilniku o ohranjanju zdravja, rehabilitaciji in nastanitveni dejavnosti ZDGNS.

Opredelitev uporabnikov je navedena v 6. členu Pravilnika o ohranjanju zdravja, rehabilitaciji in nastanitveni dejavnosti ZDGNS v rubriki DRUGO.

Obvezna doplačila:
- doplačilo za čiščenje – 20 evrov.

Dodatne storitve:
- posteljnina – 10 evrov.

II. Termini uporabe

Termini nastanitev v apartmajski hiši Piran, v apartmajski hiši Kranjska Gora, apartmajih Moravske Toplice in apartmaju Terme Olimia

Božično-novoletni prazniki 2026/2027:
- prvi termin: od 24. decembra 2026 do 27. decembra 2026,
- drugi termin: od 27. decembra 2026 do 30. decembra 2026,
- tretji termin: od 30. decembra 2026 do 3. januarja 2027.

Termini nastanitev v apartmajski hiši Kranjska Gora in apartmajih Moravske Toplice

Zimske počitnice 2027

Prvi del zimskih počitnic:
za učence z območja jugovzhodne Slovenije (razen občin: Ribnica, Sodražica, Loški Potok, Kočevje, Osilnica in Kostel), koroške, podravske, pomurske, savinjske in posavske statistične regije:

- prvi termin: od 13. februarja 2027 do 17. februarja 2027,
- drugi termin: od 17. februarja 2027 do 21. februarja 2027.

Drugi del zimskih počitnic:
za učence z območja gorenjske, goriške, notranjsko-kraške, obalno-kraške, osrednjeslovenske in zasavske statistične regije ter občin jugovzhodne Slovenije: Ribnica, Sodražica, Loški Potok, Kočevje, Osilnica in Kostel:

- prvi termin: od 21. februarja 2027 do 24. februarja 2027,
- drugi termin: od 24. februarja 2027 do 28. februarja 2027.

III. Prednostna merila

Pri izboru se bodo upoštevala naslednja merila:

- osebe z izgubo sluha s šoloobveznimi otroki,
- zaposleni na ZDGNS in v društvih s šoloobveznimi otroki,
- pogostost uporabe počitniških domov v preteklih letih,
- v času zimskih šolskih počitnic se bo upoštevala enakomerna porazdelitev po društvih.

IV. Način in rok za oddajo prijav na razpis

Prijave se zbirajo na ZDGNS, Drenikova 24, 1000 Ljubljana, do 15. 11. 2026, na pravilno izpolnjenih prijavnih listih in z upoštevanjem razpisanih terminov.

Prijavo lahko pošljete po pošti, po telefaksu na številko 01 500 15 22, po elektronski pošti pocitnikovanje@zveza-gns.si ali jo oddate v matičnem društvu, ki jo bo posredovalo na ZDGNS.

Razpisane enote

Apartmajska hiša Kranjska Gora

Naselje Slavka Černeta 11
4280 Kranjska Gora

V domu je osem apartmajev.

Apartma 1; 4 ležišča
V apartmaju sta dva ločena prostora in kopalnica s tuš kabino. V dnevnem prostoru je kuhinja z jedilno mizo, v sobi pa sta zakonska postelja in pograd. Apartma ima iz obeh prostorov izhod na večji pokrit balkon.

Apartma 2; 2 ležišči
Apartma ima en prostor in kopalnico s tuš kabino. V skupnem prostoru sta manjša kuhinja z jedilno mizo in pograd.

Apartma 3; 4 ležišča
Apartma je v večjem prostoru in ima kopalnico s tuš kabino. V skupnem prostoru so večja kuhinja z jedilno mizo, zakonska postelja in pograd.

Apartma 4; 4 ležišča
V apartmaju sta dva ločena prostora in kopalnica s tuš kabino. V dnevnem prostoru je kuhinja z jedilno mizo, v sobi pa sta zakonska postelja in pograd. Iz obeh prostorov je izhod na večji pokrit balkon.

Apartma 5; 2 ležišči
Apartma ima dva daljša prostora in kopalnico s tuš kabino. V enem prostoru je manjša kuhinja z jedilno mizo, v drugem pa sta dve ležišči.

Apartma 6; 4 ležišča
V apartmaju sta dva ločena prostora in kopalnica s tuš kabino. V dnevnem prostoru je kuhinja z jedilno mizo, v sobi pa sta zakonska postelja in pograd. Apartma ima iz obeh prostorov izhod na ločena balkona.

Apartma 7; 3 ležišča
Apartma je v večjem prostoru in ima kopalnico s tuš kabino. V prostoru so kuhinja z jedilno mizo, zakonska postelja in ležišče. Apartma ima izhod na balkon.

Apartma 8; 3 ležišča
V apartmaju sta manjši prostor, v katerem so kuhinja z jedilno mizo, zakonska postelja in ležišče, ter kopalnica s tuš kabino.

Vsi apartmaji so opremljeni s televizijskim sprejemnikom in svetlobnim zvoncem ter imajo urejeno centralno ogrevanje in toplo vodo.

Apartmaji Moravske Toplice

Naravni park Terme 3000
Kranjčeva 12
Apartmajsko naselje Prekmurska vas

Zveza je lastnica štirih apartmajev v apartmajskem naselju Prekmurska vas, ki leži v naravnem parku Terme 3000. Apartmaji so v štirih objektih, imenovanih Sončnica 8, Marjetica 18, Marjetica 45 in Trobentica 5. V vseh sta vgrajena televizijska indukcijska zanka za naglušne in svetlobni zvonec za gluhe osebe. Apartmaji, ki se ogrevajo z električnimi radiatorji, v njih pa sta grelnik tople vode in televizijski sprejemnik, so v dveh nivojih, sestavljenih iz pritličja in mansarde.

Apartma Sončnica 8; 5 ležišč

V pritličju sta predsoba in bivalna soba s kuhinjsko nišo, jedilno mizo in enim ležiščem. V mansardi sta kopalnica s tuš kabino in soba, v kateri so zakonska postelja in dve ležišči. Apartma ima teraso.

Apartma Marjetica 18; 4 ležišča

V pritličju sta predsoba in bivalna soba s kuhinjsko nišo, jedilno mizo in raztegljivim ležiščem za dve osebi. V mansardi sta kopalnica s tuš kabino in soba z zakonsko posteljo. Apartma ima teraso.

Apartma Marjetica 45; 4 ležišča

V pritličju sta predsoba in bivalna soba s kuhinjsko nišo, jedilno mizo in raztegljivim ležiščem za dve osebi. V mansardi sta kopalnica s tuš kabino in soba z zakonsko posteljo. Apartma ima teraso.

Apartma Trobentica 5; 2 ležišči

V pritličju so predsoba, bivalna soba s kuhinjsko nišo, jedilno mizo in sedežno garnituro ter kopalnica s tuš kabino. V mansardi na galeriji je soba z zakonsko posteljo. Apartma ima teraso.

Ključi apartmajev:
Ključe apartmajev dobite na recepciji hotela Termal v naravnem parku Terme 3000 v Moravskih Toplicah s predložitvijo osebnega dokumenta in napotnice ZDGNS za bivanje v posameznem apartmaju. Ključe na recepciji tudi vrnete.

Če posameznik izgubi kartico ali ključe, v celoti poravna stroške nakupa nove kartice in ključev.

Razpisane enote

Apartmajska hiša Piran

Tomšičeva 29
6330 Piran

ZDGNS ima v Piranu v lasti apartmajsko hišo, v kateri so štirje apartmaji.

Apartma 1; 4 ležišča

Apartma je v prvem nadstropju in ima večji dnevni prostor ter kopalnico s tuš kabino. V dnevnem prostoru sta kuhinjska niša z jedilno mizo in spalni del, v katerem sta zakonska postelja in pograd.

Apartma 2; 4 ležišča

Apartma je v drugem nadstropju in ima večji dnevni prostor ter kopalnico s tuš kabino. V dnevnem prostoru sta kuhinjska niša z jedilno mizo in spalni del, v katerem sta zakonska postelja in pograd.

Apartma 3; 4 ležišča

Apartma je v mansardi in ima večji dnevni prostor ter kopalnico s tuš kabino. V dnevnem prostoru sta kuhinjska niša z jedilno mizo in zakonska postelja. Dve ležišči sta na galeriji, ki je sestavni del apartmaja.

Apartma 4; 2 ležišči

Apartma je v mansardi in ima dnevni prostor, kopalnico s tuš kabino ter manjšo sobo. V dnevnem prostoru je kuhinjska niša z jedilno mizo, v manjši sobi pa zakonska postelja.

Vsi apartmaji so opremljeni s televizijskim sprejemnikom in svetlobnim zvoncem ter imajo urejeno ogrevanje in toplo vodo.

Apartma Terme Olimia

Zdraviliška cesta 24 c
3254 Podčetrtek

ZDGNS ima v lasti apartma v Apartmajski hiši št. 13 v vasi Lipa, ki je del naselja Terme Olimia.

Apartma št. 54; 2 ležišči

V apartmaju sta dva ločena prostora in kopalnica s tuš kabino. V dnevnem prostoru je kuhinja z jedilno mizo, v sobi pa sta zakonska postelja in pograd. Apartma ima iz obeh prostorov izhod na pokrit balkon.

POGOVORNA SKUPINA ZA OSEBE S TINITUSOM

Tinitus je šumenje, piskanje, ropotanje in ostali različni zvoki, ki jih oseba sliši na enem ali obeh ušesih. Zvoki lahko po določenem času izginejo, lahko pa so stalno prisotni in zato lahko močno vplivajo na kvaliteto življenja (npr. slabši spanec, utrujenost, nezbranost, tesnoba).

SKUPINA POTEKA:

VSAK 2. ČETRTEK V MESECU	**OB 18. URI**	**SREČANJA POTEKAJO PREKO SPLETA (ZOOM)**

Namen skupine:
- **Pogovor**
- **Izmenjava izkušenj**
- **Pridobivanje in izmenjava informacij**
- **Lajšanje težav**
- **Medsebojna podpora**
- **Pomoč in sodelovanje**

Srečanja vodi
Gregor Jenko, psiholog

UDELEŽBA V SKUPINI JE BREZPLAČNA.
SKUPINA JE PODPRTA S PODNASLAVLJANJEM.

V SKUPINO POVABIMO TUDI STROKOVNJAKE, KI DELUJEJO NA PODROČJU TINITUSA.

Za več informacij smo vam na voljo na: **reha.center@zveza-gns.si**

RehaCenter Sluh
Drenikova 24
1000 Ljubljana

RehaCenter Sluh

ZVEZA DRUŠTEV GLUHIH IN NAGLUŠNIH SLOVENIJE
DEAF AND HARD OF HEARING CLUBS ASSOCIATION OF SLOVENIA

Prijavnica na ohranjanje zdravja in rehabilitacijo

A) Uporabnik – nosilec napotnice (vpiši x v kvadratek):

☐ oseba z okvaro sluha ☐ zaposlen delavec ali upokojenec društva ali zveze
☐ drugi uporabnik ☐ podporni uporabnik ☐ zunanji uporabnik

B) Podatki o uporabniku – nosilcu napotnice:

1. Ime in priimek:
2. Naslov (ulica, št. pošte, naziv pošte):
3. Datum in kraj rojstva:
4. Status (gluh, naglušen, gluhoslep, PV, slišeč):
5. Elektronski naslov:
6. Kontaktna telefonska številka:
7. Član društva gluhih in naglušnih:

C) Osebe, ki letujejo skupaj z uporabnikom – nosilcem napotnice:

	Ime in priimek:	**Naslov** (ulica, poštna številka, naziv pošte)	**Datum in kraj rojstva**	**Status** (gluh, naglušen, gluhoslep, PV, slišeč)
1.				
2.				
3.				
4.				

D) Podatki o počitniški enoti in terminu

1. **Letovati želim v terminu** (ustrezno označi):

☐ poletne počitnice ☐ zimske počitnice
☐ božično-novoletni prazniki ☐ rehabilitacija

2. **Letovati želim v počitniški enoti:**

Naziv počitniške enote: Številka sobe/apartmaja:

Termin: od do

E) KORISTIL BOM DODATNE STORITVE

☐ doplačilo za posteljnino

F) Izjava o izpolnjevanju pogojev za prijavo na letovanje

(označi z X vsako navedbo posebej)

Kot uporabnik letovanja:

☐ potrjujem podatke o otrocih, ki sem jih navedel/-a v prijavnici za letovanje, in jih posredujem kot njihov zakoniti zastopnik, oziroma jih posredujem v soglasju z njihovim zakonitim zastopnikom;
☐ izjavljam, da imam poravnane vse zapadle denarne obveznosti iz naslova letovanj v počitniških enotah (npr. plačilo letovanja, stroški odpovedi letovanja, škode);
☐ izjavljam, da nimam veljavne začasne prepovedi uporabe počitniških enot iz 30. člena pravilnika;
☐ izjavljam, da imam poravnano članarino za tekoče leto;
☐ izjavljam, da je v kartonu člana priložen dokument o okvari sluha;
☐ izjavljam, da sem seznanjen/-a s pravilnikom;
☐ izjavljam, da so podatki, navedeni v prijavnici za letovanje, resnični.

G) Izjava uporabnika o varovanju osebnih podatkov:

(označi z X vsako navedbo posebej)

☐ soglašam, da ZDGNS osebne podatke, navedene v prijavnici za letovanje, obdeluje za namen letovanja v počitniških enotah ZDGNS, kar vključuje vse potrebne postopke v zvezi z dodelitvijo, trajanjem in prenehanjem letovanja ter uresničevanjem pravic in obveznosti v zvezi s tem;
☐ soglašam, da ZDGNS potrebne osebne podatke v zvezi z letovanjem posreduje pogodbenim izvajalcem, ki izvajajo registracijo letovanj v skladu z veljavno zakonodajo s tega področja (receptorska služba, oskrbnik ...);
☐ soglašam, da imam pravico svojo izjavo o varovanju osebnih podatkov kadar koli preklicati s pisno odpovedjo na e-naslov pocitnikovanje@zveza-gns.si, ne da bi to vplivalo na zakonitost obdelave podatkov, ki se na podlagi privolitve izvaja do njenega preklica.

H) Izjava ZDGNS o varovanju osebnih podatkov:

Na zahtevo uporabnika (nosilca napotnice) bo ZDGNS omogočila uporabniku dostop do njegovih osebnih podatkov, njihovo spremembo in izbris ali omejitev obdelave v skladu z veljavno zakonodajo, ki ureja področje varovanja osebnih podatkov.

Kraj in datum: Podpis uporabnika

ZDGNS med ljudmi na septembrskih festivalih

Jesen je Zvezo društev gluhih in naglušnih Slovenije (ZDGNS) pripeljala na več javnih dogodkov po Sloveniji. Na festivalih LUPA, Pikinem festivalu, Festivalu zdravja in Festivalu za tretje življenjsko obdobje je ZDGNS obiskovalcem približala različna področja svojega delovanja ter odprla teme, povezane s slovenskim znakovnim jezikom, dostopnostjo, izgubo sluha in življenjem oseb z okvaro sluha.

Čeprav so bili dogodki namenjeni različnim obiskovalcem, je bila njihova skupna točka neposreden stik z javnostjo. Na stojnicah, ob kulturnih nastopih, predavanjih in pogovorih je bilo mogoče dobiti informacije, postaviti vprašanje ali se prvič srečati s slovenskim znakovnim jezikom.

Stojnica ZDGNS na festivalu LUPA.

Kulturni nastop Zmaj nad Ljubljano v okviru festivala LUPA.

LUPA – predstavitev dela nevladne organizacije

Na festivalu nevladnih organizacij LUPA, ki je 3. septembra potekal na Prešernovem trgu v Ljubljani, je ZDGNS sodelovala s svojo stojnico. Obiskovalcem je predstavila svoje delo, publikacije in pripomočke za osebe z izgubo sluha.

Pomemben del predstavitve je bil slovenski znakovni jezik. Mimoidoči so se lahko seznanili z osnovnimi kretnjami in tako dobili priložnost, da ga spoznajo tudi skozi neposreden stik. ZDGNS je sodelovala tudi v kulturnem programu, v katerem sta bili skozi igro, gib in slovenski znakovni jezik predstavljeni zgodbi o življenjskem krogu in legendi o zmaju nad Ljubljano.

LUPA je tako ponudila prostor za predstavitev nevladnega dela in pogovor z ljudmi, ki sicer nimajo veliko priložnosti spoznati delovanje organizacij gluhih in naglušnih.

Pikin festival – znakovni jezik tudi skozi kulturni program

Utrinki s stojnice ZDGNS in MDGN Velenje na Pikinem festivalu.

Sredi septembra je slovenski znakovni jezik našel svoje mesto tudi na Pikinem festivalu v Velenju. Festival je ponudil priložnost, da se otroci in družine z znakovnim jezikom srečajo na sproščen in igriv način. Otroci so se lahko učili enoročno abecedo, spoznavali nove kretnje in skozi različne aktivnosti odkrivali svet gluhih.

Pomemben del programa je bila tudi kulturna točka Lade Orešnik, ki je slovenski znakovni jezik približala obiskovalcem skozi nastop. S tem je bil znakovni jezik predstavljen ne le kot način sporazumevanja, temveč tudi kot jezik kulture in umetniškega izražanja.

Takšne predstavitve so še posebej pomembne pri otrocih, saj lahko prvi stik z znakovnim jezikom poteka skozi igro, radovednost in neposredno izkušnjo. Pikin festival je tako ponudil priložnost za spoznavanje drugačnega načina sporazumevanja ter za pogovor o sprejemanju različnosti in vključevanju.

Festival zdravja – več pozornosti tudi sluhu

Stojnica ZDGNS na Festivalu zdravja.

5. septembra je v Parku Tivoli potekal 11. Festival zdravja, na katerem je ZDGNS sodelovala prvič. Obiskovalci so lahko izvedeli več o gluhoti, naglušnosti, tinitusu in gluhoslepoti ter o možnostih podpore in pomoči. Predstavljeni so bili tudi tehnični pripomočki, obiskovalci pa so lahko dobili informacije o dejavnostih ZDGNS in društev ter o možnostih nadaljnje obravnave. Na voljo so bili tudi kuponi za brezplačne informativne meritve sluha.

Sodelovanje je bilo pomembno tudi z vidika ozaveščanja o pomenu sluha. Težave s sluhom se pogosto razvijajo postopoma in jih posameznik lahko začne opažati šele takrat, ko že vplivajo na vsakdanje sporazumevanje. Zato je pomembno, da so informacije o možnostih pomoči in obravnave dostopne čim širšemu krogu ljudi.

Festival zdravja je bil tako priložnost, da se o sluhu govori tudi zunaj zdravstvenih ustanov in da obiskovalci dobijo informacije neposredno od organizacije, ki se s področjem izgube sluha ukvarja vsakodnevno.

Občinstvo na slavnostnem odprtju Festivala za tretje življenjsko obdobje (F3ŽO).

Kulturni nastop »Krog življenja« na medgeneracijskem odru.

F3ŽO – sluh, kakovost življenja in kultura

Od 29. septembra do 1. oktobra je v Cankarjevem domu potekal 25. Festival za tretje življenjsko obdobje (F3ŽO), ki že 25 let povezuje znanje, kulturo, zdravje in druženje. ZDGNS je sodelovala s stojnico, na kateri je predstavila svoje delo, dejavnosti in prizadevanja za večjo dostopnost, enakopravnost in vključevanje gluhih in naglušnih oseb.

Tokrat je bil večji poudarek namenjen tudi vplivu sluha na kakovost življenja. ZDGNS je pripravila predavanje »*Slišati življenje – Kako nam sluh pomaga ohranjati kakovost življenja skozi leta*«, ki ga je 1. oktobra izvedla Darja Pajk. Predavanje je obravnavalo vpliv izgube sluha na vsakdanje življenje ter možnosti, ki lahko pomagajo pri ohranjanju samostojnosti in vključevanju – od zgodnjega prepoznavanja težav in rehabilitacije do slušnih pripomočkov, novih tehnologij in komunikacijskih strategij.

ZDGNS je na festivalu predstavila tudi kulturo gluhih. Na medgeneracijskem odru je bil izveden nastop »*Življenjski krog in glasbeni nastop*« v slovenskem znakovnem jeziku, s katerim je bil ta predstavljen tudi skozi kulturno in umetniško izražanje.

Od otrok do starejših

Štirje festivali so bili namenjeni različnim skupinam, vendar so vsi ponudili priložnost, da se teme gluhote, naglušnosti in slovenskega znakovnega jezika približajo ljudem v njihovem vsakdanjem okolju.

Na LUPI je bil poudarek na predstavitvi nevladnega dela, na Pikinem festivalu na spoznavanju znakovnega jezika skozi igro in kulturo, Festival zdravja je v ospredje postavil skrb za sluh, F3ŽO pa kakovost življenja, dostopnost in kulturo gluhih.

Takšna prisotnost zunaj prostorov društev in organizacij omogoča neposreden stik z ljudmi, ki se s temi vsebinami morda še niso srečali. Hkrati odpira prostor za vprašanja in pogovor ter prispeva k večji prepoznavnosti slovenskega znakovnega jezika in področij, povezanih z izgubo sluha.

Za ZDGNS so bili ti dogodki zato več kot le predstavitve. Bili so priložnost, da se delo zveze približa različnim generacijam in da se skozi jezik, kulturo, informacije in osebni stik gradi boljše razumevanje skupnosti gluhih in naglušnih.

Slavnostno odprtje Festivala za tretje življenjsko obdobje (F3ŽO).

Pohod članov Društva oseb z okvaro sluha celjske regije na Malo Košuto

Pohodništvo ni le prijetna oblika gibanja v naravi, temveč tudi prispeva k boljšemu psihofizičnemu počutju. Hoja krepi telo, izboljšuje telesno pripravljenost in pomaga pri sproščanju napetosti. Stik z naravo pa blagodejno vpliva na razpoloženje, zmanjšuje stres in prinaša občutek notranjega miru. Še posebej dragoceni so trenutki, ko osebe z okvaro sluha za nekaj ur pozabijo na vsakodnevne skrbi, zadihajo s polnimi pljuči in uživajo v lepotah narave.

19. avgusta 2026 smo se odpravili na čudovit pohod za dušo na Malo Košuto. Zgodaj zjutraj smo se z osebnimi vozili odpravili iz Celja proti Tržiču, nato pa nadaljevali proti Jelendolu in Medvodju. Po makadamski cesti smo prispeli do izhodišča pri manjšem kamnolomu, kjer smo parkirali in pot nadaljevali peš.

Gozdna steza nas je z zmernim vzponom pripeljala do Spodnje dolge njive, kjer smo si pri planšariji odprtega tipa privoščili kratek počitek. Nato smo pot nadaljevali čez pašnike proti Zgornji dolgi njivi. Na poti nas je spremljal čudovit pogled na Plešivec, na drugi strani pa se je mogočno dvigal greben Košute.

Skozi ruševje nas je steza pripeljala vse do vrha Male Košute, kjer nas je pričakal zares čudovit sončen dan. Razgledi so bili izjemni – pogled je

segal na bližnje vrhove in daleč v gorsko pokrajino. Takšni trenutki človeka napolnijo z energijo, hvaležnostjo in občutkom, da je vredno za trenutek postati, pogledati okoli sebe in uživati v tem, kar nam ponuja narava.

Po spustu smo se ponovno ustavili pri planšariji, kjer smo si vzeli čas za malico, druženje in prijeten klepet. Nato smo se po isti poti vrnili do izhodišča. Za prijeten zaključek našega izleta smo se ob povratku ustavili še pri Dovžanovi soteski, kjer smo občudovali mogočne naravne posebnosti tega čudovitega dela Slovenije.

Za nami je ostal dan, poln gibanja, dobre volje, smeha, prijetnega druženja in predvsem čudovitih doživetij. Mala Košuta nam je podarila čudovite razglede, narava pa tisto, po kar smo prišli – čas zase, za sprostitev, pogovor in druženje s sebi enakimi.

Ob 45-letnici valete 1981 smo na Jesenicah uživali v čudovitem sončku

V soboto zjutraj nas je pozdravilo čudovito sončno vreme, ki je ustvarilo popolno vzdušje za naše srečanje valete 1981. Kot spremstvo tolmačke **Karin Brumen** sem z veseljem predstavila organizatorko srečanja, **Irmo Klinar**, ki je poskrbela za toplo in sproščeno druženje skupin A, B in C.

Najprej smo se zbrali v Ruardu, kjer smo se ob čaju in kavi sproščeno pogovarjali o spominih. Nato smo se peš odpravili proti Občinskemu muzeju Jesenice, kjer sta nas sprejeli vodnici **Nina Hribar in Tjaša Drašček**. Predstavili sta zgodovino kraja, muzejsko zbirko in zanimive zgodbe iz preteklosti. Ob zaključku sta nam podarili **zgodovinski zvezek**, lepo darilo v spomin na naš obisk.

Po ogledu sem prebrala svoje besedilo, ki je bilo toplo sprejeto. **Vsi so bili zelo zadovoljni z mojim govorom**, kar mi je bilo v veliko veselje.

Podarila sem tudi ročno izdelan lesen obesek, ki ga je izdelala Ivona Lorber.

Skupaj smo se odpeljali v gostilno Betel, kjer smo uživali ob kosilu, naravi in prijetnem pogovoru.

Zahvalili smo se kuharici **Veri Grgurič** ter njenima sinovoma, ki sta prijazno postregla in prinesla jedi na mizo.

Srečanje je bilo polno topline, povezanosti in lepih trenutkov.

Čez dve leti bo organizacijo prevzela naša sošolka Mira Kolman (skupina C).

Organizatorka: Irma Klinar
Tolmačka: Karin Brumen

POGOVORNA SKUPINA POLŽEV VSADEK

SREČANJA VODI UPORABNICA PV

DARJA PAJK

delovna terapevtka, NLP mojstrica praktikantka, mediatorka

Namen skupine:
- usmerjeni pogovor in hkrati tudi vadba poslušanja s polžkovim vsadkom,
- podpiranje drug drugega,
- izmenjava izkušenj
- informiranje novih kandidatov za polžev vsadek.

SKUPINA POTEKA:

VSAKO 3. SREDO V MESECU | **OB 19. URI** | **SREČANJA POTEKAJO PREKO SPLETA (ZOOM)**

UDELEŽBA V SKUPINI JE BREZPLAČNA.
SKUPINA JE PODPRTA S PODNASLAVLJANJEM.

Za več informacij smo vam na voljo na:
E: **reha.center@zveza-gns.si**
T: **01 505 80 46.**

RehaCenter Sluh
Drenikova 24
1000 Ljubljana

Prijavite se na:

RehaCenter Sluh

ZVEZA DRUŠTEV GLUHIH IN NAGLUŠNIH SLOVENIJE
DEAF AND HARD OF HEARING CLUBS ASSOCIATION OF SLOVENIA

ZVEZA DRUŠTEV GLUHIH
IN NAGLUŠNIH SLOVENIJE

prispevajkretnjo.si

Obogatimo slovenski znakovni jezik, ki gluhim omogoča
boljše sporazumevanje in vključevanje v družbo.
Izberite besedo in **prispevajte za njen razvoj**!

VSE JE V NAŠIH ROKAH

hiša ZNAKOVNEGA jezika

Inštitut za slovenski znakovni jezik

kretnjaleta

14. NOVEMBER
DAN SLOVENSKEGA ZNAKOVNEGA JEZIKA